

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

IAO0420D

Verslag IAO COVID-19

Maandag 20 april 2020, 10.00u

Departementaal Vertrouwelijk

NCTV

Agenda

1. Opening
2. Algemeen beeld
3. Thema Maximaal controleren (VWS)
4. Thema Continuïteit vitale processen en samenleving (NCTV)
5. Thema Zorg voor kwetsbare personen (VWS)
6. Thema Financieel-economisch (EZK)
7. Thema Caribisch gebied (BZK)
8. Internationaal
9. Parlementair
10. Communicatie
11. Actiepunten
12. Onderwerpen voor ICCb/MCCb
13. Rondvraag en sluiting

Opening

- Geen bijzonderheden.

2. Algemeen beeld

Actuele aandachtspunten

- Maatregelen in weekend over het algemeen goed nageleefd, zondag lichte toename qua drukte. Aandacht voor groepen (jongeren) die maatregelen niet naleven.
- Aanhoudende zorgen en onduidelijkheid over “COVID-apps” (experts, wetenschap, TK). Kritiek van experts op zorgvuldigheid van kabinet in totstandkoming van apps vergroot druk op regie en maatschappelijk draagvlak.
- Groeiend onbehagen over 1.5m-samenleving door negatieve sociaal-maatschappelijke en economische vooruitzichten. In aanloop naar Kabinetsbesluit wordt uitgekeken naar beslissingen over scholen, “COVID-apps” en mondbedekking.
- Grootste maatschappelijke zorgen blijven bestaan rondom sterfte in verpleeghuizen, bereik van economische maatregelen, tekorten aan PBM en mentale weerbaarheid bij aanhoudende beperkende maatregelen.
- Er bestaat een gevoel van ongelijkheid; men let op elkaar, maar ook indien anderen een voordeel krijgen of zich niet aan regels houden. Dit kan gevolg hebben voor draagvlak voor maatregelen.

2. Algemeen beeld

Terugblik sessie Catshuis

- NL zit op $R_0=1$, in omliggende landen ligt dit hoger, verspreiding daar harder loopt. Dit geeft nog consequenties voor grensmaatregelen.
- Situatie van IC-capaciteit: dalende lijn van bezette IC-bedden.
- Besproken is de vergadercyclus voor besluitvorming mbt maatregelen. Momenteel wordt een voorstel gemaakt voor zowel een 2-wekelijks danwel 3-wekelijkse cyclus.
- Do. 23 april geeft [redacted] een presentatie in het MCCb mbt inrichting 10.2e van de projectgroep '1,5 m.-samenleving'. Hierbij aandacht voor het samenbrengen van de verschillende trajecten.
- Financieel economisch; vijf sporen uitgezet tbv economische context; o.a. steunpakket vanuit de overheid, voor te stellen hervormingen.
- Covid-wetgeving. Maatregelen gaan gedurende langere tijd lopen en JenV heeft voorgesteld een kaderwet in te stellen in plaats van losse noodverordeningen.
- Verder is afwegingskader besproken voor het maatregelenpakket tbv besluitvorming morgen 21 april.
- Morgen is de persconferentie met MP en Jaap van Dissel
- Komend weekend: Catshuisoverleg vindt op zaterdag 25 april plaats ivm Koningsdag op zondag.

Omgevingsanalyse (1/3)

- Er zijn verschillende onderwerpen die terugkomen in de media op maandagochtend. Meest prominent betreffen het opstarten van de reguliere zorg en de corona-apps.
- Sinds 12 maart zijn er 360.000 patiënten minder dan normaal naar het ziekenhuis doorverwezen. 'Nu komt de golf aan uitgestelde zorg', schrijft de Volkskrant.
- Enkele media nemen het bericht van Trouw over dat ouderen met corona minder naar de IC worden doorverwezen en dat dit waarschijnlijk de vroege afname van het aantal patiënten op de IC's verklaart.
- Media schrijven veelvuldig over de appathon die niet als erg succesvol wordt gezien. 'Corona-app lijkt verder weg na weekendje pitchen' (FD), 'Deskundigen zeer kritisch' (NOS), 'Eerste corona-apps 'slordig haastwerk' (de Volkskrant), 'ministerie kleunt mis met appathon' (NRC).

Omgevingsanalyse (2/3)

- Daarnaast wordt er op een aantal plekken teruggekeken op het afgelopen weekend, waarin het beeld rijst dat het Nederlanders dit weekend minder goed lukte om binnen te blijven. Er is aandacht voor enkele incidenten en plekken waar gehandhaafd moest worden. Hierbij wordt ook verwezen naar de protesten in de VS afgelopen weekend. 'Genoeg van de 1,5m', schrijft De Telegraaf.
- Enkele media blikken vooruit op de toekomstige anderhalvemetersamenleving. Experts zeggen tegen De Telegraaf dat een verregaande versoepeling van de maatregelen er nog niet in zit na 28 april.
- O.a. De Telegraaf en Trouw schrijven over de 'noodkreet' van het OV, waar hooguit 20-25 procent van het normale aantal reizigers mee zou kunnen. Er worden blijvende veranderingen verwacht voor het reisgedrag en het thuiswerken van Nederlanders.

Omgevingsanalyse (3/3)

- Vanuit veiligheidsregio's het signaal dat er extra aandacht is voor de gevolgen voor de horeca en dat hier mogelijk nog gevolg aan gegeven wordt bv. door middel van protesten vanuit de horeca.

10.2g
11.1

3. Maximaal controleren (VWS – 1/3)

Mondkapjes, incl. PBM buiten de zorg

- Luchtbrug vanuit China; grote hoeveelheid mondkapjes, isolatiepakken etc. in NL aangekomen.
- PBM's buiten de zorg: lastig om inzicht te krijgen op behoefte.
- Om dit proces te verbeteren wordt een coördinatiepunt opgezet bij het LOT-C in samenwerking met de VR-RR om deze behoefte en aanbod in kaart te brengen. Het LCH werkt hierin mee samen vanuit kennisdeling, maar blijft zich primair richten op PBM's specifiek voor de zorgsector. Vrijdag 17 april heeft het LOT-C opdracht binnengekregen en geeft dit nader vorm; concreet voorstel wordt vervolgens voorgelegd.
- Deze week volgt een Kamerbrief met uitwerking van dit proces. Verder wordt een brief opgesteld aan leveranciers omtrent de werkwijze rondom leveren van PBM's (geen sprake van verdeelsysteem zoals ingesteld bij de zorgsector).
- Het onderwerp mbt PBM's buiten de zorg volgt ter informatie in het ICCb/MCCb.

3. Maximaal controleren (VWS – 2/3)

Apps

- Momenteel de vraag hoe verder te gaan met de resultaten van het afgelopen weekend met ontwikkeling van apps.
- En verder beziet VWS op welke wijze ze de Tweede Kamer hierover informeren.
- BZK verzoekt of een juridische tussenbrief gedeeld kan worden met IAO-leden (met name voor tijdige betrokkenheid vanuit diverse departementen, ook op de juridische componenten). Tussenbrief gaat vooralsnog niet uit vanuit VWS. Indien meer duidelijkheid is over het proces, dan informeert VWS de IAO-leden hierover.

Achtergrond

OMT 6 april:

Het OMT adviseert zo snel mogelijk de mogelijkheden voor ondersteuning van bron- en contactopsporing m.b.v. mobiele applicaties te onderzoeken. Het OMT acht dit noodzakelijk voor de toekomstige fase in aanvulling op reguliere bron- en contactopsporing door de GGD'en. Het OMT heeft een voorkeur voor een populatiegebaseerde aanpak gebruikmakend van technieken die de privacy van eindgebruikers waarborgen conform de AVG-wetgeving (zie bijvoorbeeld het recente PEPP-PT-initiatief).

*"Door het bron- en contactonderzoek van de GGD digitaal te ondersteunen kunnen mogelijk **meer** mensen **sneller** bereikt worden."*

'search, test & protect' beleid (kamerbrief 7 april)

***Testen:** Nieuwe besmettingsgevallen moeten snel worden opgespoord. Daarnaast kan thuisblijven bij milde klachten voor kritische (beroeps)groepen worden vermeden door hen vaker te testen. Dit zorgt ervoor dat het maatschappelijk leven en de economie weer op gang komt en mensen op een gegeven moment weer aan het werk kunnen.*

Traceren: Bij een intensiever testbeleid hoort onlosmakelijk het intensiveren van contactonderzoek. Net als bij het begin van de uitbraak spoort de GGD personen op die de voorafgaande dagen in contact zijn geweest met de besmette persoon.

Thuis rapporteren: deze personen (en mogelijk personen met wie zij weer in contact zijn geweest) kunnen het advies krijgen om gedurende een bepaalde periode thuis te blijven en hun gezondheidsconditie op afstand te laten monitoren. Mogelijk kunnen zij zich in deze periode ook laten testen. Hierover wil ik nader advies vragen aan het OMT.

Regulier contactonderzoek door de GGD

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Positief geteste patiënt
gaat in quarantaine

Doorlooptijd: één tot enkele dagen

Mensen die in de buurt van de besmette
persoon zijn geweest, worden getraceerd

Mensen die in de buurt van de besmette persoon zijn
geweest, worden gemonitord

Identificeren

Traceren

Follow-up

Contactonderzoek door de GGD ondersteund met een corona-app

Positief geteste patiënt geeft toestemming
via het verzenden van een melding aan
andere app-gebruikers

Doorlooptijd: enkele minuten

App-gebruikers die in de buurt van de besmette
persoon zijn geweest, worden automatisch
gewaarschuwd

App-gebruikers die in de buurt van de besmette
persoon zijn geweest, krijgen via de app instructies
ter voorkoming van verdere verspreiding, zoals
gebruikmaken van thuis rapporteren

Planning

Focus afgelopen dagen op traceren

Vanaf deze week beoordeling inzendingen thuis rapporteren

11 april

- uitwerken principes epidemiologische exit-strategie incl rol apps (RIVM)
- 1^e set van functionele en non functionele eisen
- Start marktconsultatie: oproep aan partijen om met voorstellen te komen

14 april

- Ontvangst inzendingen

15 april

- Beoordelen, consultatie met experts, waaronder RIVM

16 april

- Selectie shortlist

18-19 april

- Appathon

Kamerbrief 16 april 2020

Uitgangspunt is PEPP-PT / DP3T concept (decentraal/bluetooth gebaseerd)

Eisen aan digitale oplossingen

- Herleiding naar een persoon is onmogelijk.
- Broncode en ontwerp van de app zijn beschikbaar.
- De app moet makkelijk en veilig te downloaden zijn.
- Alle communicatie is bewijsbaar veilig.
- De match van ziektemeldingen met recente contacten gebeurt op de eigen telefoon of elders volledig anoniem.
- De app is tenminste in het Nederlands en het Engels beschikbaar.
- Er is geen centrale opslag van persoons- of locatiegegevens.
- De app communiceert op basis van gangbare en open standaarden.
- De gebruiker kan de applicatie verwijderen en dan worden ook alle gegevens verwijderd.
- De leverancier van de applicatie biedt de mogelijkheid om updates uit te voeren.
- De aanbieder verklaart dat de app voldoet aan geldende wet- en regelgeving (Avg, etc).
- De publieke beproeving van het aankomende weekeinde ziet niet op apps die thuis rapporteren ondersteunen omdat het mijn eis is dat deze er al zijn en al in de zorg gebruikt worden. In mijn brief van volgende week zal ik u nader informeren over de selectie van oplossingen voor thuis rapporteren.

Tijdslijn

Uitnodiging voor voorstellen voor traceren en rapporteren

11 april 14 april sluitingstermijn → 750 reacties waarvan 660 daadwerkelijke voorstellen, waarvan 192 voor traceer apps

Keuze apps voor publieke beproeving

15 april 1^e selectie door VWS en RIVM

Toets adhv uitgangspunten Uitnodiging, productierijpheid en beschikbaarheid voor beproeving op 18/19 april → 63 voorstellen

16 april beoordeling 63 voorstellen door expertteams obv professionele beoordeling

- 1^e ronde Minimaal 1 expertteam kwalificatie 'ja' is door → 10 voorstellen resterend
- 2^e ronde → 8 voorstellen resterend voor appathon afgelopen weekend

Betrokkenen dit weekend

Bij de publieke beproeving zijn 8 expertteams betrokken op het gebied van:

- Epidemiologie
- Zorgveld
- Privacy en experts grondrechten
- Informatieveiligheid
- Wetenschap en e-health experts
- Doelmatigheid & gebruik

Resultaten Appathon

Maandag 20 april volgt een beschouwing van het expertadvies, het publieksadvies, de uitkomsten van het broncode onderzoek en de pentesten (KPMG), het oordeel van de Autoriteit Persoonsgegevens en de Landsadvocaat.

Dit leidt tot een omvattend beeld van de mogelijkheid en voorwaarden van digitale hulpmiddelen ter ondersteuning van de bron- en contactopsporing en de inpassing hiervan in de volgende fase van de transitie.

Vervolg

21 april

TK Technische briefing over Corona-apps

IAO/ICCb/MCCb bespreken vervolg en dilemma's (TK brief)

22 april

TK Rondetafelgesprek over Corona-apps

TK plenair debat

3. Maximaal controleren (VWS – 3/3)

Adviesaanvraag OMT

- Brief Adviesaanvraag is ter informatie in IAO rondgedeeld.
- Momenteel OMT bijeen, om 16.00u. komt het BAO bijeen. Morgen geeft het RIVM een toelichting in het IAO op het OMT/BAO-advies.
- Vraag vanuit VR: vanavond is het Veiligheidsberaad, op welke wijze kan het advies alvast meegenomen worden. VWS geeft aan dat in het BAO een vertegenwoordiger VR's aanwezig is. Het blijft echter een advies hetgeen nog in de lijn gaat, dus slechts kan alleen informatief een beeld meegegeven te worden in het veiligheidsberaad.

4. Continuïteit vitale processen en samenleving (NCTV) 1/3

- Voorbereiden besluitvorming aanvraag OMT – maatregelenpakket

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Catshuis 19 april

Afwegingen mbt maatregelenpakket

NCTV

Vraag aan OMT t.b.v. besluitvorming 21/04 o.b.v. input - I

Voorstel op basis van maatregelenmatrix en maatschappelijke overwegingen is een versoepeling op onderstaande maatregelen. Vraag aan OMT is: wat is het (gezamenlijk) effect op volksgezondheid? En welke uitgangspunten moeten er bij deze versoepeling in acht genomen worden?

1. Onderwijs
2. Welbevinden
3. Contactberoepen
4. Evenementen

Vraag aan OMT t.b.v. besluitvorming 21/04 o.b.v. input - I

Nadere aanvulling:

- Onderwijs: OCenW geeft aan dat diverse scenario's zijn uitgewerkt. Hierbij is ism IenW/SZW een doorkijk gemaakt voor doorloop van gevolgen voor vervoersbewegingen.
- Welbevinden: hieronder valt o.a. jeugd en sport.
- Contactberoepen; dit thema wordt nader uitgewerkt > onder welke voorwaarden is dit mogelijk en welke specifieke contactberoepen.
- Evenementen; scenario's voorbereid iam EZK/VWS voor juiste formulering voor ICCb/MCCb.
- Scenario's richten zich op versoepeling van maatregelen. Hierbij blijft handhaving een belangrijk thema, om de te versoepelen maatregelen wel efficiënt en handhaafbaar te laten zijn.
- BZK vraagt naast handhaafbaarheid ook aandacht voor juridische basis in de vorm van een Corona-wet om maatregelen ook stand te laten houden. JenV en BZK trekken hierin samen op.
- EZK doet aanbod om protocollen alvast mee te geven voor zover gereed tbv afwegingskader.

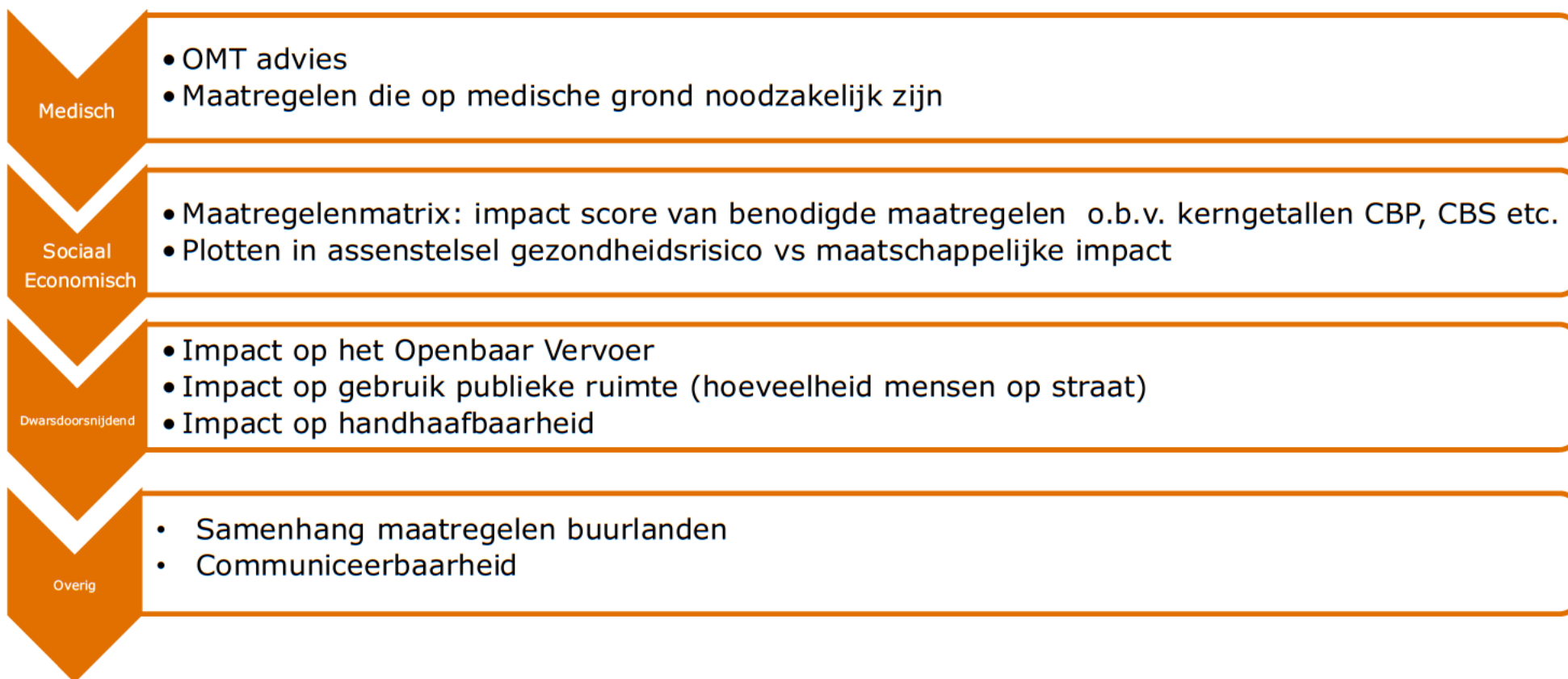

Maatregelenmatrix: hoge impact sociaal en economisch

#	Maatregel	Advies OMT/BAO (verlengen: ja/nee/wijzigen)	Impact		Uitvoerbaarheid
			Sociaal	Economisch	
7	Sluiting sport- en fitnessclubs, sauna's, casino's, speelhallen, seksinrichtingen;		Draagvlak/compliance hoog Deel prostituees in sociaal kwetsbare positie	<i>Kengetallen:</i> Sporteconomie is zo'n 1% van het bbp. ca. 25.000 bedrijven	Capaciteit voor toezicht op naleving
8	Verbod op uitoefenen van alle vormen van contactberoepen voor zover er geen 1,5 meter afstand kan worden gehouden (uitzondering (para-)medische beroepen)		Draagvlak/compliance hoog Maatschappelijke effecten groot	Hoog <i>Kengetal:</i> ca 64.000 bedrijven met 85.600 werkzame personen Omzet 46 miljoen euro per week.	Geen acute knelpunten: bij contactberoepen praktische oplossingen
11	Verbod op evenementen met een vergunnings- of meldplicht (tot 1 juni)	<i>(loopt tot 1 juni, derhalve geen advies)</i>	Draagvlak/compliance hoog Maatschappelijke effecten groot Gemis aan sociaal contact, ontspanning en afleiding (bijv sport) <i>Kengetal:</i> ca 2 mln bezoekers/maand (CBS)	Hoog Omvang nog geen indicatie	Speelt capaciteit vrij
17	Sluiting kinderopvang	<i>In afwachting van uitkomst onderzoek RIVM</i>	Draagvlak/compliance hoog		Uitzondering voor kinderen van personen met cruciale of vitale beroepen (40.000 kinderen in week 16 mrt - 22 mrt)
18	Geen fysiek onderwijs in primair onderwijs	<i>In afwachting van uitkomst onderzoek RIVM</i>	Gemiddeld draagvlak. Druk ouders/ verzorgers neemt toe. Betreft 1.500.000 leerlingen	Productiviteit van (thuis) werkende ouders ligt lager gedurende maatregel	Uitzondering voor kinderen van personen met cruciale of vitale beroepen (440.000 personen werkzaam met kinderen in PO-leeftijd)

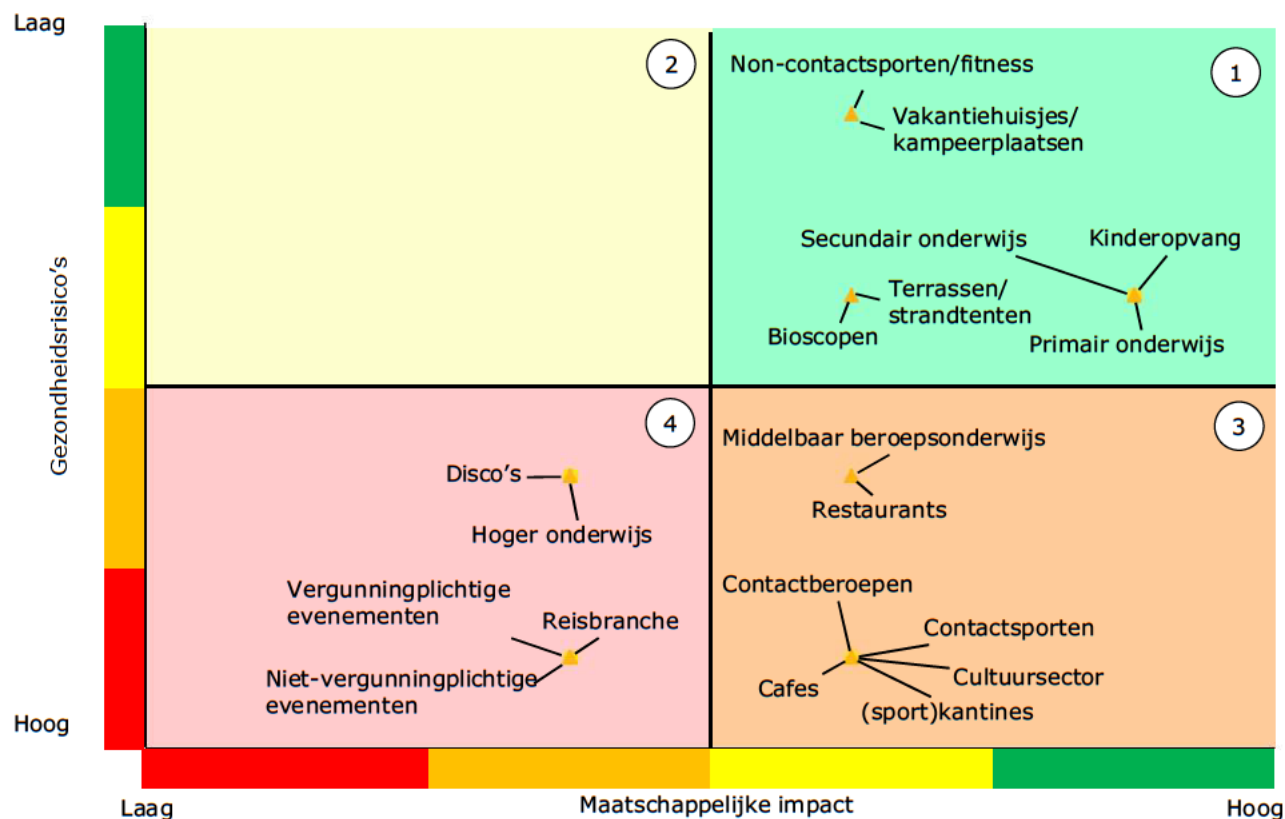

Afwegingskader flexibel maatregelenpakket COVID19

BRON Werkgroep EZK: Mogelijk denkkader voor het heropenen van sectoren: elke sector kan geplot worden langs de assen "gezondheidsrisico's" en "maatschappelijke impact" (indicatief beeld)

- ① **Meerdere indicaties om sectoren te openen, met inachtneming RIVM-richtlijnen:**
Lage gezondheidsrisico's en hoge maatschappelijk impact
- ② **Enige indicatie om sectoren te openen, met inachtneming RIVM-richtlijnen:**
Lage gezondheidsrisico's, maar beperkte maatschappelijk impact
- ③ **Voorzichtig openen (bv. via pilots):**
Hoge gezondheidsrisico's en hoge maatschappelijke impact
- ④ **Indicaties om later te openen:**
Hoge gezondheidsrisico's en beperkte maatschappelijke impact

Dit denkkader is opgesteld vanuit economisch perspectief. Nog niet voorzien van OMT-advies. Daarnaast zijn dwarsdoorsnijdende thema's (zoals OV en publieke ruimte) nog niet in de consequenties meegewogen.

Uitgewerkt voorbeeld: primair onderwijs en kinderopvang I

Juridisch kader (NB definitieve juridische toets vanuit betrokken departementen volgt maandag)

- Vigerende sluiting primair onderwijs en kinderopvang geregeld in artikel 2.7 Noodverordening → openstelling van delen van het onderwijs vergt aanpassing Noodverordening (precieze uitwerking nog nader juridisch te bepalen)
- Huidige protocollen zijn een vorm van zelfregulering (daarmee passend binnen intelligente lockdown en appel op gedeelde verantwoordelijkheid)
  - sector geeft aan hoe zij invulling geeft aan maatregelen
  - protocol zelf heeft geen juridische status
- Arbowet regelt verantwoordelijkheid werkgever voor de zorg voor een veilige en gezonde werkomgeving voor medewerkers én veiligheid voor derden (bezoekers, passanten, klanten)
- Advies: verbindt de protocollen aan bestaand wettelijk kader, t.w. de Arbowet:
  - opname standaardbepaling in protocol dat uitwerking (invoegen RIVM-condities) geschiedt door (in casu onderwijs-)instellingen middels RI&E cf de Arbowet
  - Inspectie SZW toetst uitgewerkte protocollen middels versnelde beoordelingsprocedure (wordt komende week ingeregeld)
  - optie: goedkeuring protocol als randvoorwaarde voor daadwerkelijke openstelling
- Door de protocollen te verbinden aan bestaande wettelijke kader (Arbowet) is handhaving ook geregeld. Ze zijn daarmee tevens verbonden aan algemene gezondheid- en veiligheidsbepalingen waar de Onderwijsinspectie en GGD tzk kinderopvangcentra op toezien.

Uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid

Uitgangspunten

- Uitvoering en handhaving worden primair geregeld middels zelfregulering binnen de sector: werkgevers – schoolbesturen – vakorganisaties – gemeenten;
- Uitvoerbaarheid toepassing onderwijsprotocol wordt hoog geacht; scherpe communicatie (begrijpelijke uitleg) is randvoorwaardelijk;
- Handhaving (binnen de instellingen) via de daarvoor geldende handhavingsrichtlijnen en verantwoordelijkheden (zie hiervoor);
- Aandachtspunten: brandveiligheid van schoolgebouwen i.v.m. openhouden van (brand)deuren, fysiek kwetsbare kinderen (astma, auto-immuun ziekte) en (oudere) medewerkers.

Effect op het openbaar vervoer en openbare ruimte

Gevolgen voor het openbaar vervoer zijn minimaal:

- in het primair onderwijs en KO zal men voornamelijk lopend, fietsend en met de auto naar de locatie toekomen (geringe afstand);
- in het speciaal onderwijs wordt aanvullend gebruik gemaakt van bijzonder leerlingvervoer.

Gevolgen voor openbare ruimte zijn aanwezig:

- intensief verkeer rond de scholen, dus risico van congestie;
- op breng- en haalmomenten/aankomst en vertrek: risico op samenscholing en verkeersopstoppingen;
- mitigerende maatregelen opnemen binnen protocol (zie volgende sheet)
- toezicht op en rond schoolterrein primair aan de instelling
- i.g.v. excessen (buiten de instelling) handhaving door politie en boa's o.b.v. Noodverordening

NB.: schoolbesturen en gemeenten zorgen in gezamenlijkheid voor lokaal maatwerk (aanscherping bestaande regelingen / convenanten "Veilig naar School")

Spreadingselementen om effecten te mitigeren

Protocol bevat verschillende maatregelen (aanscherping na verwerking OMT-advies):

- cohortaanpak;
- differentiatie in lestijden (onder-/ en bovenbouw, ochtend-middag, dagen van de week).

Effecten deels weg te nemen m.b.t. halen/brengen, mogelijke opties:

- “last mile”- protocol (lokaal maatwerk);
- ouders mogen de school niet in;
- er wordt een plek aangewezen voor het afscheid nemen;
- schoolpersoneel staat buiten om halen/brengen in goede banen te leiden.

Specifiek voor kinderopvang:

- breng- en haalmomenten organiseren met oog voor 1,5 meter afstand tussen volwassenen
- limitering tot één ouder per kind
- gedifferentieerde bloktijden voor halen/brengen.

Uitgewerkt voorbeeld: primair onderwijs en kinderopvang II

Communicatie

Openstellen van PO, BSO & KO + (V)SO

Goed uitlegbaar (als RIVM onderzoek positief is)

- het is een onderdeel van een goed uitlegbare opgave, namelijk het onderwijs op een gezonde en verantwoorde manier (gefaseerd) weer aan gang krijgen (duidelijk perspectief)
- het verlicht de druk op ouders (heeft indirect economisch effect)

Aandachtspunten

- Hoe omgaan met ouders en leerkrachten die niet willen (angstgevoelens) of kunnen (bv risicogroepen, kwetsbare gezinsleden)
- Communiceerbaarheid loslaten anderhalve meter
- Uitvoerbaarheid door scholen

Kernwoorden

Beperkte invloed op besmetting, onderzoek, hoge impact dagelijks leven (kind, ouders/werknemers)

4. Continuïteit vitale processen en samenleving (NCTV) 2/3

Noodopvang cruciale beroepen (SZW)

- Nota is rondgestuurd aan IAO-leden.
- Niet nader behandeld, wordt besproken in IAO, ICCb en MCCb (dinsdag)

4. Continuïteit vitale processen en samenleving (NCTV) 3/3

Voorstel proces A-protocollen

- SZW brengt morgen in IAO/ICCb/MCCb een Arbo-voorstel in.

11.1
10.2g

4. Continuïteit vitale processen en samenleving (NCTV) 3/3

Voorstel proces A-protocollen

- Voorstel betreft besluitvorming op proces. Protocollen worden niet separaat in IAO/ICCb/MCCb voorgelegd.
- Akkoord vanuit IAO, wel de onderlinge samenhang van groot belang vanwege de effecten die dit gezamenlijk kunnen opleveren op de 1,5m.-samenleving. En SZW vraagt aandacht voor toetsing op Arbo-normen.

Protocolen anderhalve- metersamenleving

Producten voor MCCb 21 April

Beslispunten

1. Stemt u in met het voorgestelde proces om tot protocollen te komen? (slides 2, 3, 4)
2. Stemt u in met het voorstelde kader waaraan de protocollen getoetst worden? (slide 5)

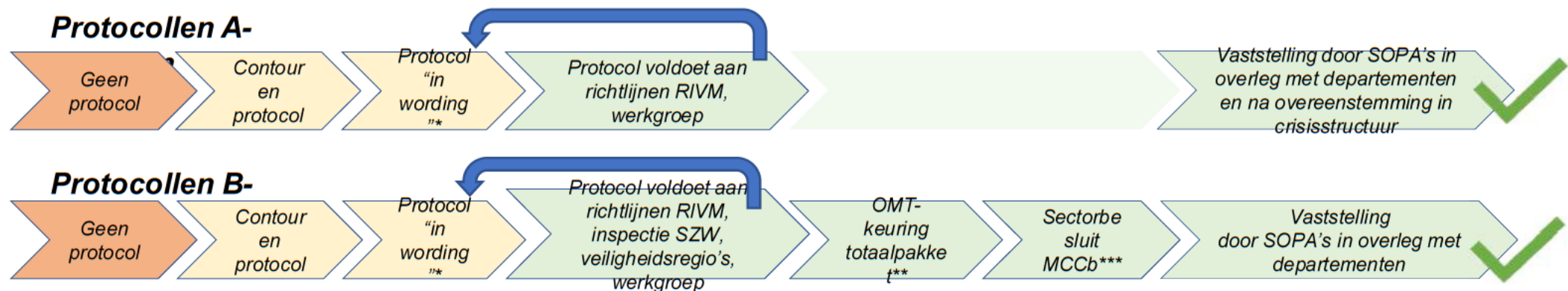
Belangrijk onderscheid: protocol voor gesloten of open sector?

Categorie	Sectoren die niet van overheidswege gesloten zijn (A-sectoren)	Sectoren die wel van overheidswege gesloten zijn (B-sectoren)
Voorbeelden	Vitale sectoren zoals zorg, landbouw) en non-vitale sectoren zoals makelaardij, campings	Horeca, bioscopen, scholen, kappers, sportfaciliteiten
Status	Protocol kan werknemers en klanten helpen met compliancemaatregelen en uitstralen dat het er veilig is (voor werknemers, klanten, leveranciers etc.).	Protocol noodzakelijke randvoorwaarde (maar geen garantie!) voor politiek besluit tot opening
Opstellen	Sector (werknemers en werkgevers) stelt protocol op, op basis van bestaande richtlijnen RIVM.	Sector (werknemers en werkgevers) stelt protocol op, in overleg met overheid voor wat betreft richtlijnen RIVM.
Vaststellen	<u>Geen</u> politiek besluit nodig voor opening. Input vanuit werkgroep protocollen. Werkgroep houdt vinger aan de pols voor dwarsdoornijdende thema's (zoals OV, openbare ruimte). Protocol wordt vastgesteld door SOPA's in overleg met departement, na overeenstemming in de crisisstructuur.	<u>Wel</u> politiek besluit nodig voor vaststellen (IAO → ICCb → MCCb, driewekelijkse cycli). Check door werkgroep protocollen en veiligheidsregio's, inspectie SZW. Na politiek besluit over eventueel heropenen sector, stellen SOPA's protocol vast in overleg met departement

In rest van presentatie wordt het onderscheid A- en B-sectoren gehanteerd.

Proces vaststelling protocollen voor A- en B-sectoren

De kwaliteitstoets van de werkgroep staat beschreven op de volgende slide.

- * Protocol "in wording" bevat concrete teksten, maar heeft kwaliteitstoets van de ambtelijke werkgroep nog niet doorstaan of kent gebreken t.a.v. totstandkoming
- ** Totaalpakket bestaat uit de set aan nieuwe protocollen in samenhang gezien met de gevolgen vanuit dwarsdoorsnijdende thema's (m.n. OV en openbare ruimte)
- *** Via ambtelijke voorportalen.

Protocollen en dwarsdoorsnijdende thema's vóór en na 21 april

Doorlopend: Veiligheidsregio's "vinger aan de pols" t.a.v. belasting openbare ruimte en OV

Doorlopend: Werkgroep brengt doorlopend nieuwe en aangescherpte protocollen A-sectoren samen*

Voor besluit 21 april:
Randvoorwaardelijke sectoren

1. Protocollen en uitwerking dwarsdoorsnijdend thema (openbaar) vervoer t.b.v. MCCb-besluit over opening van sectoren (in samenhang bezien):
  - Kinderopvang
  - Scholen
  - Etc.
2. Overzicht sectoren, status van protocollen in die sectoren en relevante factoren bij weging van die factoren t.a.v. openstelling

Voor besluit 12 mei:

1. Protocollen t.b.v. MCCb-besluit over de volgende sectoren (in samenhang bezien met dwarsdoorsnijdende thema's vervoer en openbare ruimte):
  - B-sector 1
  - B-sector 2
  - ...
2. Update overzicht status protocollen
3. Vanuit dwarsdoorsnijdende thema's OV en publieke ruimte wordt handreiking geleverd over te zetten stappen zou "vinger aan de pols" leiden tot conclusie dat er te veel drukte ontstaat of dat dit (tijdelijk) dreigt te gebeuren.**
4. Evt. aangevuld met output vanuit andere dwarsdoorsnijdende thema's

Voor besluit 2 juni

1. Protocollen t.b.v. MCCb-besluit over de volgende sectoren (in samenhang bezien met dwarsdoorsnijdende thema's OV en openbare ruimte):
  - B-sector 3
  - B-sector 4
  - ...
2. Update overzicht status protocollen
3. Output vanuit andere dwarsdoorsnijdende thema's

* Daarbij ziet werkgroep erop toe dat protocollen in A-sectoren niet leiden tot méér maatschappelijk verkeer dan zou gebeuren in de situatie zonder protocol, onder geldende RIVM-voorschriften. Concreet betekent dat bv. dat ook voor protocollen in sectoren die nu open mogen, de protocollen beschrijven hoe wordt geborgd dat werknemers zo veel mogelijk thuis blijven werken.

** Voorbeeldsituatie: strandhoreca mag in de toekomst open, maar de weersverwachting voor het aankomend weekend wordt zo mooi, dat massale uittocht richting het strand wordt verwacht. Dan kan overwogen worden hier van tevoren op te acteren.

Kwaliteitstoets protocollen door ambtelijke werkgroep

N.B. – Werkgroep doet geen medische toets (behalve of binnen richtlijnen RIVM wordt gebleven) of ARBO-toets (dat doet, indien nodig, inspectie SZW), maar check op vorm, inhoud en impact op dwarsdoorsnijdende thema's. In werkgroep zitten medewerkers NCTV, VWS, SZW, FIN en EZK. Alle departementen hebben een vast contactpersoon in de werkgroep, en kunnen op elk moment om een update vragen of input leveren.

Naleving RIVM-richtlijnen (ambtelijke inschatting) 	Voldoende aandacht voor elementen i) afstand houden, ii) bescherming, iii) hygiëne ?	Communicatie 	Is protocol begrijpelijk voor alle stakeholders?
	Is protocol voldoende breed (beslaat het alle interne aspecten en is nagedacht over externe effecten)?		Is protocol wervend in tekst en/of beeld?
Uitvoering en handhaving 	Is protocol voldoende operationeel ?		Is sprake van communicatie naar alle stakeholders ?
	Is protocol uitvoerbaar ?		Is communicatie volledig ?
	Is protocol duidelijk over handhaving ?	Proces totstandkoming 	Zijn alle relevante stakeholders betrokken bij totstandkoming?
	Is sector voldoende zelf in staat te handhaven?		Zijn er nog witte vlekken ?

Daarnaast wordt gekeken naar globale effect van protocollen (zoals overheidsfinanciën, juridische aspecten etc.)

5. Zorg voor kwetsbare personen (VWS)

- Veel focus op verpleeghuizen, aangepakt via 3 sporen:
  1. bezoekenregeling. Minister beziet adviesgroep specifiek op dit thema.
  2. Leren van elkaar.
  3. Innovatie. Nieuwe behandelingen tbv verpleeghuizen bezien, o.a. plasmabehandeling.

6. Financieel-economisch (EZK)

- Geen bijzonderheden

7. Caribisch gebied (BZK)

- Op Curaçao en St Maarten zijn maatregelen verlengd.
- Op Curaçao economische kanteling, waarbij ook semi-publieke organisaties aanspraak doen op noodfonds.
- Deze week komt Defensie aan op bovenwindse eilanden.
- Eerder besluit voor instelling van LCCC leidt tot vervolgbeslissing voor noodpaketten aankomende do. in ICCb/MCCb en ter bespreking in IAO op woensdag. Voorstel voor inzet LCCC ter besluitvorming (o.a. mbt voedselvoorziening)

8. Internationaal

- Geen bijzonderheden

9. Parlementair

- Geen bijzonderheden

10. Communicatie

Acties communicatie-aanpak 20/4

- Voorbereiden voor 21 april
  - + basis voor langdurige communicatie over maatregelen en 1,5 meter samenleving
  - + dilemma's (eigenaarschap, adaptie, timing)
  - + 5 uitgangspunten 'communicatie in tijden van Corona'
  - + communicatie protocollen
- Output:
  - Communicatiestrategie (middel)lange termijn (breed delen rijk/regio)
  - Advies uitlegbaarheid per maatregel 21/4
  - Redeneerlijn/narratief (o.a. input voor speech MP, middelen)
  - Brondocument versie 2.0
  - Middelen o.a. nieuwsbericht, visualisatie maatregelen 21/4, QA's
  - Toolkit woordvoering en media-aanpak bwp's week 21/4

10. Communicatie

- Communicatieadvies t.b.v. Catshuissessie 19 april

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Communicatieadvies t.b.v. Catshuissessie 19 april 2020

NCTV

Communicatie-paraplu

Nieuwe fase: van grote schrik naar langere onzekerheid.

Blijf consistent, herhaal kernboodschap ernst van het virus, zorg om de zorg, blijf thuis, 1,5 meter, gezondheidsadviezen

Verschuiving communicatieframe: van alles gericht op fysieke gezondheid naar een gezonde samenleving.

Hoe: stap voor stap. En de stappen zetten we samen. Bijvoorbeeld als het ons lukt met het naar school gaan en de jeugd, is ruimte voor de volgende stap.

Behoedzaam: laten we er samen voor zorgen dat we niet verliezen wat we met z'n allen al hebben bereikt. Want dat risico blijft op de loer liggen.

Overwegingen

Dringende behoefte van burgers aan perspectief

-> benoemen waar we nu staan en waar we naartoe gaan.

We zijn er nog lang niet.

Waar werken we de komende weken/maanden met elkaar naar toe

De stip op de horizon + handelingsperspectief laten zien.

Risico op verlies van collectieve inspanning

-> versoepeling in 1x op te veel gebieden geeft ongelijkheid en spanning: waarom de één wel en de ander niet?

Stap voor stap, behoedzaam versoepelen als verdienste van onze gezamenlijke inspanning, 1 maatregel per keer die uitlegbaar en handhaafbaar is.

Het debat wordt breder

-> dat maakt de uitleg van de aanpak complex.

Zorg voor brede coalitie van experts uit verschillende sectoren.

1. Onderwijs

Openstellen van PO, BSO & KO + (V)SO

Goed uitlegbaar (als RIVM onderzoek positief is)

- het is een onderdeel van een goed uitlegbare opgave, namelijk het onderwijs op een gezonde en verantwoorde manier (gefaseerd) weer aan gang krijgen (duidelijk perspectief)
- het verlicht de druk op ouders (heeft indirect economisch effect)

Aandachtspunten

- Hoe omgaan met ouders en leerkrachten die niet willen (angstgevoelens) of kunnen (bv risicogroepen, kwetsbare gezinsleden)
- Communiceerbaarheid loslaten anderhalve meter
- Uitvoerbaarheid door scholen

Kernwoorden

Beperkte invloed op besmetting, onderzoek, hoge impact dagelijks leven (kind, ouders/werknemers)

2a. Welbevinden (jongeren)

Vergroten van de bewegingsruimte

Matig uitlegbaar

- Wanneer dit een voorzichtige uitbreiding van 'de frisse neus' is voor jongeren (volwassenen gaan wandelen, jongeren willen een bal overschieten, met hun skateboard naar een *half pipe* etc.)

Aandachtspunten

- Communiceerbaarheid loslaten anderhalve meter
- Leeftijdsgrens (tot en met?)
- Als georganiseerd/in teamverband, is de uitlegbaarheid slecht
  - samenkomsten van meer dan 3 personen
  - begeleiders die gezondheidsrisico's lopen
  - Horeca-functie sportkantines

Kernwoorden

- Welzijn, handhaving

2b. Welbevinden (kwetsbare ouderen)

Bezoek in verzorgingstehuizen

Goed uitlegbaar

- Vanuit empathie en kwaliteit van leven

3. Contactberoepen

Terugdraaien van het verbod tot het uitoefenen van de contactberoepen

Slecht uitlegbaar

- geen eenduidige definitie van contactberoepen?
- wat is de prioritering binnen de categorie?
- waarom eerst 'contactberoepen' en niet ander sectoren?
- zorgen om de beschikbaarheid van beschermingsmiddelen

Aandachtspunten

- Communiceerbaarheid loslaten anderhalve meter

Kernwoorden

- Een-op-een (geen groepen), langzaam opstarten, uitvoering haalbaar met beperkte aanpassingen

11. Actiepunten

- Zie besluitenlijst.

12. Onderwerpen voor ICCb/MCCb

- Voorbereiden besluitvorming aanvraag OMT – maatregelenpakket.
- Noodopvang cruciale beroepen.
- Proces A-protocollen (incl. proces mbt Arbo-verankering).
- Proces PBM buiten de zorg.
- Mogelijk nog input vanuit de Vijfhoek tbv ICCb/MCCb.
(hypotheekpauze en andere fiscale maatregelen)

13. Rondvraag en sluiting

- VR's: vragen aandacht om IAO-leden tijdig te informeren en te betrekken, indien veranderingen komen mbt noodverordeningen / kaderwetgeving.

Acties en afspraken IAO 17 april 10.00 u (1)

Thema Maximaal controleren

Mondkapjes, incl. PBM buiten de zorg

- Actie: VWS zet nota om in sheet
- Besluit: onderwerp wordt besproken in ICCb en MCCb

Thema Continuïteit vitale processen en samenleving

Besluitvorming aanvraag OMT - maatregelenpakket

- Actie: NCTV en EZK delen eventueel aanvullende informatie over contactberoepen in B-sectoren t.b.v. voorbereiding besluitvorming MCCb
- Actie: VWS zal waar mogelijk partijen die snel op de hoogte moeten zijn informeren over adviezen uit OMT en BAO
- Besluit: morgen in IAO gezamenlijk werken aan conceptvoorstel aanpassing maatregelen

Acties en afspraken IAO 17 april 10.00 u (2)

Thema Continuïteit vitale processen en samenleving

Voorstel proces A-protocollen

- Besluit: SZW brengt Arbo-voorstel in t.b.v. bespreking in IAO, ICCb en MCCb (dinsdag)
- Besluit: instemming met beslispunten voorgesteld door EZK o.v.v. notie dat dit in bredere context dient te worden gezien en onderdeel is van de inrichting van de anderhalvemetersamenleving en voldoende aandacht wordt besteed aan Arbo-toets. A-protocollen worden niet separaat in IAO, ICCb en MCCb voorgelegd ('alles wat niet vanuit overheidswege gesloten is, gaat niet via de crisisstructuur')

Thema Caribisch gebied

- Actie: vervolgbesluitvorming in ICCb/MCCb (donderdag) over de voedselvoorziening en de verstrekking van noodpakketten (voorbereiding in IAO van woensdag)
- Besluit: -